

Հատուկ կարիքներով մարդկանց աջակցության «Ունիսոն» հասարակական կազմակերպություն

Կոտայքի մարզում խնդիրները շատ են

Հաշմանդամների իրավիճակի բարելավման հեռանկարներին վերաբերող քննարկումները «Ունիսոնը» այս անգամ կազմակերպեց Արուսյանում: Հանդիպմանը մասնակցում էին Կոտայքի մարզպետարանի, կրթական, առողջապահական, մշակութային հաստատությունների և տեղական ՀԿ-ների ներկայացուցիչներ:

Քննարկումները ծավալվեցին հաշմանդամների զբաղվածության մակարդակի բարձրացման, հասարակական և մշակութային ինտեգրման հիմնախնդիրների և դրանց լուծ-

ման արդյունավետ միջոցների վերաբերյալ: Կլոր սեղանի կազմակերպմանը և անցկացմանը հատկապես ակտիվ մասնակցություն ունեցավ «Սաթենիկ» բարեգործական հասարակական կազմակերպությունը: Միջոցառումը լուսաբանվեց «Կոտայք» մարզային թերթի և «Արուսյան» հեռուստաընկերության կողմից:

Հուսանք, որ բոլոր շահագրգիռ կողմերի համատեղ ջանքերով կլոր սեղանի ժամանակ հնչած առաջարկները կվերածվեն գործնական քայլերի:

Բեթհովենի առեղծվածը

1822թ. Կիեննայում բեմադրում էին Լյուդվիգ վան Բեթհովենի «Ֆիդելիո» օպերան: Բեթհովենը ցանկացավ ինքը ղեկավարել Լվազայանի վերջին փորձը, սակայն ստեղծագործության առաջին համարներից պարզ դարձավ, որ հեղինակը ոչինչ չի լսում: Բնականաբար, փորձն ընդհատվեց...

Լսողության խնդիրները, որոնք Բեթհովենի մոտ ի հայտ եկան 28 տարեկանում, սկսեց նկատել շրջապատը: Խլությունը ստիպում էր նրան մեկուսանալ մարդկանցից, չնայած իրականում նա բարի և հմայիչ անձնավորություն էր: Թվում էր, թե խլությունը փակում է դեպի երաժշտություն տանող բոլոր ճանապարհները: Այնուամենայնիվ, Բեթհովենի գրեթե բոլոր ամենանշանակալի գործերը ստեղծվել են թույլ լսողության և այնուհետև բացարձակ խլության պայմաններում: Ավելին, կարելի է ենթադրել, որ առանց խլության չէր լինի Բեթհովենի հանճարը: Նման ախտորոշման դեպքում («լաբիրինթոսային ծագում ունեցող խլություն») մարդիկ հաճախ լսում են հիասքանչ երաժշտություն, սակայն չեն կարողանում հիշել և վերարտադրել այն: Բեթհովենը արտակարգ հիշողություն ուներ: Բացի դրանից, նա տիրապետում էր երաժշտական մշակման մասնագիտական հմտություններին, ինչը բոլոր տվեց նրան «լավածը» վերածել անմահ գույնագործների:

Սիրելի՛ գյումրեցիներ

Երկրաշարժի 20-ամյա տարելիցին նվիրված միջոցառումների շրջանակներում Գայաստանի Գանրապետության մշակույթի նախարարությունը և «Ունիսոն» հասարակական կազմակերպությունը հրավիրում են «Փարոս» կամերային երգչախմբի համերգին, որը կկայանա սեպտեմբերի 28-ին ժամը 18⁰⁰-ին Գյումրու Թատերական հրապարակում:

Իրավաբանի անկյուն Հարց և պատասխան

Ես 3-րդ խմբի հաշմանդամ եմ: Ծնողներս ամուսնալուծված են, և հայրս երկրորդ անգամ է ամուսնացել: Բնակարանը, որտեղ ես ապրում է երկրորդ կնոջ հետ, կտակել է նրան: Ստացվում է, որ ես բնակարանի նկատմամբ որևէ իրավունք չունեմ, քանի որ հաշվառված չեմ այնտեղ: Ի՞նչ խորհուրդ կտայից:

Յ.Փիլոյան, 45 տ., ք. Սիսիան

«Հարգաբացիական օրենսգրքի 1194-րդ հոդվածի համաձայն, որն, ի դեպ, սահմանում է ժառանգության պարտադիր բաժնի իրավունքի պայմանները, պարտադիր բաժին է համարվում ժառանգի իրավունքը, անկախ կտակի բովանդակությունից, ժառանգելու այն բաժնի առնվազն կեսը, որը նրան կհասներ ըստ օրենքի ժառանգելու դեպքում:

Ժառանգության բացման ժամանակ պարտադիր բաժնի իրավունք ունեն ժառանգատուի անչափահաս երեխաները, ինչպես նաև օրենքով սահմանված կարգով հաշմանդամ կամ անգործունակ ճանաչված կամ 60 տարեկան դարձած ժառանգատուի երեխաները, ամուսինը և ծնողները: Պարտադիր բաժնի չափը որոշելիս հաշվի է առնվում այն ամենը, ինչ նման բաժնի իրավունք ունեցող ժառանգը որևէ հիմքով ստանում է ժառանգությունից՝ ներառյալ նման ժառանգի օգտին սահմանված կտակային հանձնարարության արժեքը:

Այսինքն, դուք ձեր իր բնակարանի նկատմամբ ունեք ժառանգության իրավունք, անկախ նրա կողմից կազմած կտակի բովանդակությունից:

Իզաբելլա Կարապետյան,
«Ունիսոն» ՅԿ իրավաբան

Մասնակցե՛ք մրցույթներին և հաղթե՛ք

Հայաստանի Հանրապետության մշակույթի նախարարությունը և «Ունիսոն» հասարակական կազմակերպությունը «ՀՀ-ում տեղի ունեցած երկրաշարժի 20-ամյա տարելիցին նվիրված միջոցառումների շրջանակներում անցկացնում են հաշմանդամ ստեղծագործողների ձեռքի աշխատանքների հանրապետական մրցույթ»:

Մրցույթին կարող են մասնակցել ցանկացած տեսակի հաշմանդամություն ունեցող անձինք՝ առանց տարիքային սահմանափակման:

Սահմանված են հետևյալ անվանակարգերը

1. Գրեթե և ասեղնագործություն
2. Գեղանկարչություն
3. Փորագրություն և խեցեգործություն

Յուրաքանչյուր անվանակարգում սահմանված է 4 մրցանակ (մեկ գլխավոր, մեկ հատուկ մրցանակ «Երկրաշարժն իմ աչքերով» թեմայով և խրախուսական մրցանակներ): Զուգահեռաբար «Ունիսոն» անցկացնում է 16-40 տարեկան հաշմանդամ կանանց զեղեցկության ֆոտոմրցույթ:

Երկու մրցույթների մրցանակաբաշխության հանդիսավոր արարողությունը տեղի կունենա հոկտեմբերի 10-ին Երևանի Կոմիտասի անվան կամերային երաժշտության տանը:

Ձեռքի աշխատանքները և զեղեցկության մրցույթի մասնակիցների լուսանկարներն ընդունվում են մինչև սեպտեմբերի 24-ը:

Տեղեկությունների համար զանգահարել (010) 52-21-70 հեռախոսահամարով:

Բջիջների հիշողության ֆենոմեն

Այսպես են անվանել ամերիկացի գիտնականները երևույթ, երբ մարդիկ դոնորական օրգանների պատվաստումից հետո ձեռք են բերում բնավորության այնպիսի գծեր, որոնք հատուկ էին դոնորներին: Այս երևույթի առկայության մասին են վկայում բազմաթիվ դեպքեր:

37-ամյա Չերիլ Զոնսոնի խոսքերով, երիկամի պատվաստումից հետո նա նկատեց պահվածքի, վարքի, անգամ զեղարվեստական ճաշակի կտրուկ փոփոխություն. սիրավեպերի նկատմամբ սերը փոխարինվեց դասական գրականության ընթերցմամբ: Մասաչուսեթսի բնակչուհին, որը նախկինում վախենում էր բարձրությունից, վիրահատությունից հետո զբաղվեց լեռնագնացությամբ: Մի 7-ամյա աղջնակ, որին պատվաստել էին սպանված երեխայի սիրտը, սկսեց մղձավանջներ տեսնել, որտեղ նա մարդասպանի գոհ էր դառնում:

«Ունիսոն» հասարակական կազմակերպությունը հաշմանդամներին անվճար տրամադրում է

- զբաղվածության կենտրոնի ծառայություններ (օեզյունի կազմում, հարցազրույցին նախապատրաստում և այլն)
  - իրավաբանական խորհրդատվություն
  - հոգեբանական աջակցություն
- Անցկացվում են նաև կերպարվեստի պարապմունքներ:

52-21-70

Նախափոփոխման և ֆոն Հասարակության Ինտերնետի և Կոլեկտիվների Կառավարության ֆինանսական միջոցներով

Ինտերնետը՝ կույր մարդկանց համար

Վաշինգտոնի համալսարանի գիտնականները մշակել են WebAnywhere անվանումը կրող ծրագիր, որը կույր մարդկանց թույլ կտա ցանկացած համակարգից այցելել ինտերնետային կայքեր:

Պարզ գործողությունների կատարման համար (նորությունների ընթերցում, տեղեկատվության որոնում և էլեկտրոնային նամակագրություն) տեսողության խնդիրներ ունեցող մարդիկ օգտվում են հատուկ ծրագրերից այսպես կոչված «էկրանային հաղորդակարներից»: Չնայած նման ծրագրերը լայն տարածում են ստա-

ցել, նրանց բոլորին միավորում է մեկ լուրջ թեքություն. կոշտ դիսկի վրա ծրագրի տեղադրման անհրաժեշտություն: WebAnywhere-ը լրացնում է այդ բացը:

Կույր կամ վատ տեսնող մարդը, այցելելով <http://wa.cs.washington.edu> կայքը, ստեղծաշարի հրահանգների միջոցով հնարավորություն է ստանում օգտվել ցանկացած ինտերնետային կայքից, որի բոլոր տեքստերը բարձրաձայնում է «էկրանային հաղորդակարը»: Այսպիսով, ի տարբերություն նմանատիպ ծրագրերի, WebAnywhere-ը ակտիվանում է անմիջապես բրաուզերի պատուհանում:

Գլխավոր խմբագիր Արմեն Ալավերդյան

Հրապարակումը պատրաստեցին
Դավիթ Բաբայան
Մարիաննա Չախկյան
Իզաբելլա Կարապետյան

Հասցե՝ «Ունիսոն» ՀԿ, Երևան 0002,
Դեմիրճյան 36

Հեռ.Ֆաքս՝ (010) 52-21-70

Վեբ-կայք՝ www.unison.am

Էլ. փոստ՝ unison@unison.am